XX. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

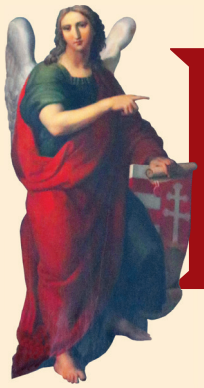

PALÁST

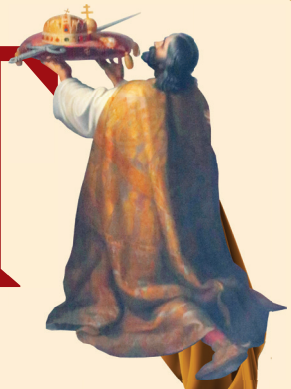

MAKÓI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

2025. ADVENT

AMEN, AMEN

A szentévben ünnepi díszbe öltözött egyházközségi lapunk külseje, s a kiemelt időszakhoz illő módon, a tartalom megújulásával is igyekeztünk hangsúlyt adni ennek az évnek. A Niceai Zsinat 1700 éves évfordulójához kapcsolódóan az egyes lapszámok vezérgondolata a Szentháromság egy-egy személye volt, idei utolsó számunk témája pedig a beteljesedés, az „Amen”.

A héber „Amen” szó hagyományos fordítása: „igen, úgy legyen”. A Szentírás nyelvében ez a kifejezés nyelvtanilag szoros kapcsolatban áll a „hinni” szóval: a közös szógyök megbízhatóságot, szilárdságot, hűséget fejez ki. Így válik érthetővé, hogy miért állítható az „Amen” Isten irántunk való hűségéről és a mi belé vetett bizalmunkról egyaránt. Izaiás prófétánál az „igazság Istene” szókapcsolat eredetileg nem más, mint az „Amen Istene” (Iz 65,16), ami azt jelenti, hogy Isten mindig hűséges ígéreteihez.

Az evangéliumokat olvasva felfigyelhetünk arra, hogy Jézus gyakran használja az „Amen” kifejezést, ám nem mondatai végén, hanem az elején! Ez a meglepő fejlemény azt sugallja, hogy ő valóban Úr, szavaiban is tekintéllyel lép fel, amit mond, az bizonyosság, megbízhatóság, azaz tekintélye Isten igazságán alapul. Érdemes azt is észrevennünk, hogy a feltámadt és dicsőségesen érkező Úrra utalva az egész Biblia végszava is az „Amen” (Jel 22,20). Ünnepi pecsét ez, mellyel lezárul Isten kinyilatkoztatása.

Megtestesülésével a második isteni személy maga lett „Amen”-né, vagyis Isten Jézusban igent mondott az egész világra, s benne az emberre.

Ez a Krisztus a kezdet és a vég, ő hitünk szerzője és beteljesítője (Zsid 12,2).

Imádságaink végén számtalanszor kimondjuk az „Ament”, de legtöbbször talán nem értjük, miért fontos ez. Talán kicsit befolyásolni akarjuk Istent… Talán az van bennünk, hogy lesz szíves megtenni, amire vágyunk... Ezen ősi végszó azonban mindig Mária lelkületével egyesítsen minket, aki kiüresítette és megnyitotta önmagát az ismeretlen Isten előtt: „Legyen nekem a te igéd szerint!” (Lk 1,38). Advent folyamán akár ez az egyetlen mondat is elegendő lehet az imában való elmélyüléshez.

A szentévi Lélek-hangoló keretében végigelmélkedtük az apostoli hitvallást, melynek végső „Amen”-je megismétli és megerősíti annak első szavát: „Hiszek”. Hinni ugyanis azt jelenti, hogy minden körülmények között „Amen”-t mondunk Istenre, szavaira, ígéreteire, parancsolataira; teljesen rábízzuk magunkat arra, aki a végtelen szeretet és a tökéletes hűség „Amen”-je. Így lesz a mindennapok keresztény élete egy nagy „Amen” arra a hitvallásra, amit minden vasárnap elimádkozunk. Szent Ágoston is erre bátorít mindannyiunkat: *„Hitvallásod legyen számodra olyan, mint a tükör. Szemléld magadat benne, hogy lássad, valóban hiszed-e azt, amiről mondod, hogy hiszed. És örvendezz minden nap a hitedben!”*

Zoltán atya

A TARTALOMBÓL:

A négy betű ereje ..... 3. o.
Beszélgetés Janka nővérrel ..... 4–5. o.
A szentév egyházközségünkben ..... 9. o.

Forrás: https://www.dwd.de

Helen Steiner Rice

AZ ÉLET ÖRÖK

„Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”

(Róm 6,23)

Ha nem térnénk este nyugovóra,
sohasem kelnénk fel virradóra,
s az örömöt, hogy egy új napra ébredhetünk,
hogy a hajnalt egy csendes tónál szemlélhetjük,
sosem tapasztalhatnánk meg végül
Isten s az Ő angyalai nélkül:
Míg tart e „kis halál”, óvnak minket,
melynek a reggel csókja vet véget.
Ugyanígy a halál sem más csupán, mint álom,
azoknak, kiket véd az isteni oltalom,
s minden lélek meglátja a napfényt:
Isten nem halált, életet ígért.
Bízzál hát Istenben és sohase kételkedj,
mert halálon át visz út az örök élethez.

Szeretett Megváltóm, add, hogy vakon bízzak Benned.
Igaz, hogy a halál által valóban örök életre születünk.

Majoros Máté fordítása

PALÁST • A MAKÓ-BELVÁROSI SZENT ISTVÁN KIRÁLY PLÉBÁNIA LAPJA

Megjelenik: negyedévente
Kiadja: Szent István Király Plébánia – 6900 Makó Szent István tér 22./A
Honlap: www.makobelvaros.hu
E-mail: plebania.makobelvaros@gmail.com
Telefon: + 36 20 464 2637

Felelős szerkesztő: Pálfai Zoltán plébános
Szerkesztő: Szabó Anita
Korrektor: Mészáros Ildikó
Fotók: Bugár-Mészáros Károly, Dobó Dolli, internet
Nyomdai kivitelezés: Innovariant Nyomda, Szeged, 250 pld.

A NÉGY BETŰ EREJE

Sokan úgy tartják: a női nem a gyengébbik nem. Akkor vajon a női „ámen” egy gyengébb igen? És vajon valóban gyengébb-e?

Ilyen gondolatok kavarognak bennem, mikor azon töprengek, hogyan is van jelen az én hétköznapjaimban ez a rövid szócska.

Az „ámen” szó a keresztény és zsidó hagyomány egyik legrövidebb, mégis talán egyik legmélyebb tartalommal bíró kifejezése. Héber eredetű, és a „megbízható”, „szilárd”, „igen”, „úgy legyen” jelentéseket hordozza. E két szótaggal kifejezhető hitvallás azonban jóval több, mint egy ima vagy a szentmiséink hivatalos lezárása. Inkább egyfajtaéletállapotot, az Isten akaratába vetett feltétel nélküli bizalmat és egyetértést jelenthet. Az „ámen” kimondása nem csupán egy szóbeli közlés, hanem a teljes ráhagyatkozás kifejezése. Amikor egy hívő kimondja, azt fejezi ki, hogy hisz abban, amit elmondott vagy hallott, elfogadja Isten akaratát, és alázattal (meg)bízik benne.

Jézus élete maga volt a legmélyebb „ámen” az Atya akaratára. Annak a tökéletes bizalomnak a megadása, amelyre nekünk is törekednünk kell. Amikor az ember kimondja az „ámen”-t, tulajdonképpen Krisztus példáját követi, vagyis rábízza életét az Atyára, még ha az út ismeretlen is. A hitnek ez az alázatos formája az, ami a hétköznapjainkat is biztos alapokon tartja.

Életünkben sok minden bizonytalan: a jövő, a kapcsolatok, az egészség, a világ rendje. Az „ámen” lehet ebben a bizonytalanságban az állandóság szava, amiben meg lehet kapaszkodni. Egyfajta belső stabilitás.Van Valaki, aki változatlan, és akiben meg lehet bízni. Ez a bizalom az emberi lét egyik fontos tapasztalata.

Az „ámen” azt jelenti, hogy a hit nem nemcsak a templom falai között él, hanem a mindennapok jelenében is. Ez a szó összeköti az embert Istennel. Amikor egy édesanya vagy feleség fáradtan végzi a házimunkát, segíti gyermekeit a tanulásban, támogatja férjét egy nehéz döntés meghozatalában vagy helytáll a munkahelyén, az „ámen” talán a felajánlás szava: „…a Te akaratod szerint szolgálok, Uram.”

A nehézségek, veszteségek idején kimondott „ámen” másként hangzik. Nem lelkes és buzgó, hanem csendes, talán könnyek közé suttogott. Egy édesanya, aki gyermeke betegágyánál virraszt, fájdalmával hisz. Ez az „ámen” az emberi erő végén születik meg.

De az „ámen” egyben hála is. Nemcsak a nehézségek elfogadása, hanem az örömöké is. Amikor megállunk egy pillanatra és rácsodálkozunk a természet szépségére, amikor egy hosszú nap után végre családunkkal lehetünk vagy amikor meg tudunk bocsátani valakinek, akkor kimondhatjuk magunkban: „Köszönöm, Uram!”

Egy anya számára, aki gyermekéért aggódik, az „ámen” lehet egy sóhajtásnyi ima, egy fiatal nő számára, aki életútját keresi, a remény kifejezése, hogy Isten vezeti majd a lépteit, egy idős asszony számára pedig, aki már sok minden megélt, az „ámen” talán a hála szava, visszatekintés egy életre, amelyben Isten jelenléte végigkísérte őt.

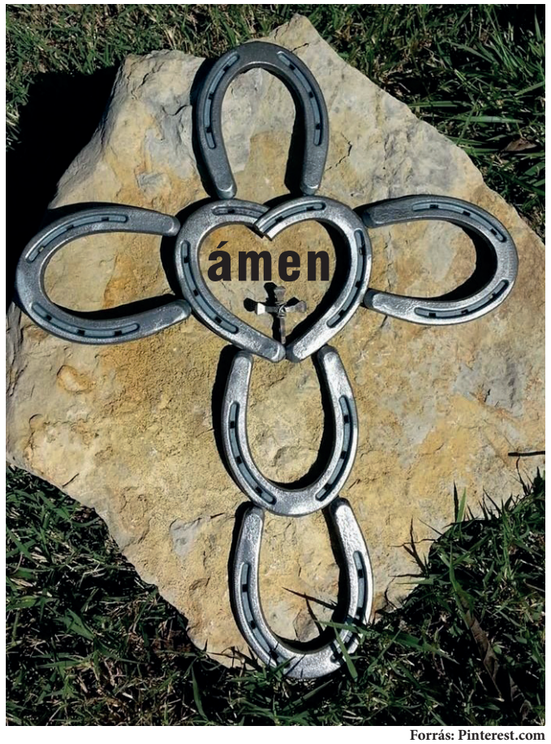

Forrás: Pinterest.com

Forrás: Mazsihisz.hu

Az „ámen” az élet minden szakaszában mást jelent, de mindig ugyanoda mutat, Istenhez. Az „ámen” szó különleges ereje tehát abban rejlik, hogy a szentmisén közösen kimondott „ámen” összeköti a hívőket, mégis, minden ember szívében más tartalommal telítődik meg. Az „ámen”-ben kimondhatjuk saját belső megerősítésünket, hogy mindaz, ami történik velünk, még ha részleteiben rejtve is van előttünk, Isten tervének része.

Ámen!

Borsosné Majoros Melinda

MAKÓN LEHET LÁTNI A CSILLAGOKAT

Beszélgetés Kutas Szilvia M. Janka nővérrel

Janka nővér szeptember óta gazdagítja jelenlétével egyházközségünket. A Boldogasszony Iskolanővérek rendjének tagja lehetőségként tekint a Makón töltött időre, szeretne nemcsak bekapcsolódni a plébánia életébe, de tapasztalataival, energiáival adni is a közösségnek.

– Mesélnél egy kicsit a gyermekkorodról, a hitéleted indulásáról?

– Szegvárról származom egy kétgyermekes családból, van egy nővérem. Az édesapámat tizenkét évesen vesztettem el egy betegség miatt, azóta hárman vagyunk. Az anyukám Szentesen él, itt a közelben, tehát nekem az Alföld otthonos, ezért szívesen jöttem Makóra is. Az általános iskolai tanulmányaimat a szülőfalumban végeztem, utána kerültem a négyosztályos gimnáziumba Szegedre. Mi voltunk akkor a harmadik évfolyam az újraindult Karolinában. Szerettem a hittanórákat és a templomba járást. A matematika volt a kedvenc tárgyam, emiatt lettem később matek szakos tanár. A családból hozom a vallásosságot; a nagymamámtól tanultam az első imádságaimat. Anyukám számára idősebb korára lett fontos a hit annyira, hogy most már ő is a társult tagjaink közt van. Nekem nagyon sokat jelentett, hogy szerzetesi középiskolában tanulhattam, mert akkor már gondolkodtam a hivatáson. Az a generáció vagyok, akiknek a felső tagozaton már voltak hittanórái, de még a plébániai oktatásba is bekapcsolódhattam. Utóbbi egy igazi közösséget is adott számomra.

– Hogyan formálódott benned a hivatás gondolata?

– Nagyon apás kislány voltam, szívesen voltam a műhelyben és talán ezért állnak hozzám közelebb a gyakorlati feladatok. Szeretek megjavítani valamit, megoldani problémákat és inkább a technikai dolgokkal foglalkozni. Ugyanakkor nagymamámtól megtanultam hímezni, kötni és horgolni is, de jelenleg nincsen rá időm. Édesapám halála után még inkább az Istenbe kapaszkodtam, sokat imádkoztam és hittem abban, hogy még fogunk találkozni odaát. Amikor Szegvárról Szegedre kerültem, az egy nagy változás volt az életemben. Kollégista lettem, ami meghatározó időszakot jelentett a számomra: amikor csak tehettem, jártam szentmisére és az akkori, még nomádabb iskolai körülményeket is szerettem, mert nagyon összetartó légkör volt. Ott már érlelődött bennem a szerzetesség és a nővérek közössége is vonzott, úgy éreztem, hogy oda szívesen tartoznék. Többen is tanítottak közülük, Monika nővér például matematikát és hittant, de Petra, Ildikó és Vera nővérek is a tanáraim voltak. A hivatásom konkrétan az érettségi előtti nyári lelkigyakorlaton született, ott éreztem, hogy a Szentíráson keresztül az Isten szava nekem szól: „Mert maga Teremtőd lesz a hitvesed, … akit az egész föld Istenének hívnak” (Iz 54,5). A környezetemben mindenki nagyon támogató és elfogadó volt a döntésemmel kapcsolatban, az egész családom örült, hogy hoztam egy döntést, amiben úgy látták, hogy boldog vagyok.

– Bár pedagógusnak készültél, mégsem a tanításban leltél rá az igazi utadra…

– Három évig voltam jelölt Budapesten; utána egy év volt a noviciátus, majd ezután még három évig jártam az egyetemre, matematika-hittan szakos tanárnak készültem. A képzési idő nagy részét Fidelis és Renáta nővérrel együtt éltem meg egészen az örökfogadalmunkig. A diplomázást követően kerültem Szegedre matematikát tanítani, majd két év után kerültem vissza a fővárosba. A szegedi időszakban érlelődött meg bennem, hogy nekem nem az iskolarendszerű oktatás és a kamasz korosztály a világom. Hálás vagyok, hogy még az örökfogadalom előtt rátaláltam az utamra: gazdasági felelős lettem a tartományunkban. Pénzügyes feladataim vannak, emellett a rendi gazdasági elszámolást a saját elöljáróink felé és a központi vezetés felé én végzem. A házfőnökökkel tartom a kapcsolatot és 18 esztendeje felügyelem a pénzügyi elszámolásokat. Számomra ez azért jó, mert mindegyik iskolához tudok kapcsolódni, és a háttérmunkámmal szolgálhatom is a közösséget. A számok világa mindig otthonos volt számomra, az informatikai részbe meg belejöttem. Emellett sokáig voltam a társult tagjaink országos vezetője, ami a lelkiségi-szerzetesi oldal megélése miatt volt fontos nekem. Közöttük váltam vezetővé és tanultam meg felnőttekkel foglalkozni, zarándoklatokat és lelkigyakorlatokat szervezni. Ebben együtt formálódtunk és sokat köszönhetek nekik. A magam örömére végeztem el a teológiát, mert szerettem volna képzettebbé válni. Tehát a pénzügyes vonal és a keresztény lelkiség megélése nálam szorosan összefonódik, a pénzügyi főiskolán a szakdolgozatomat is az etikus bank témakörében írtam.

– Vezetőként több területen is komoly tapasztalatokra tettél szert…

– Hat évvel ezelőtt nevezett ki rendünk vezetése budapesti házfőnöknőnek, így két cikluson keresztül vezettem a nagyjából 30 fős nővérközösséget, ami komoly kihívás és felelősség volt. Ennek lejárta után kerültem most Makóra, hogy távolságot vehessek, és valami újat kezdhessek. Nagy örömmel és lendülettel vagyok itt jelen. Lassan két éve átvettem a szeretetotthonunk irányítását is: a szociális világ egy más területet jelent, sok-sok tennivalóval. Vezetőként azt próbálom segíteni, hogy az idős nővéreink és édesanyáink méltó ellátást kapjanak ahhoz az élethez, amit leéltek. Makóról végzem a távolról is megoldható feladatokat online, de minden héten jelen vagyok Pesten személyesen is. Az ingázás mellett azt remélem, lesz időm magamra is figyelni majd.

– Milyen megéléseid vannak már Makón?

– Már nagyon vágytam arra, hogy bekapcsolódjak egy olyan élő közösség életébe, ami kívül van a miénken. Egy plébániához való szoros kapcsolat, ez a fajta tágasabb világ még kimaradt az életemből. Jó tapasztalataim vannak zarándoklatok révén a makóiakkal és a várossal, befogadás élményem van, és szeretnék rászolgálni erre a bizalomra. Az alföldi települések nagyon hasonlítanak egymásra, a szűkebb szülőhelyemhez tudnám Makót hasonlítani. Nincsen zaj és látom a csillagokat éjjel, nyugalom van – ezek mind fontos tapasztalásaim itt. Voltunk már túrázni, ismerem a Maros-partot, jártam korábban Kiszomboron is. Az egyházközség életéhez is már egy-két programon keresztül tudtam bekapcsolódni. Szerencsére semmi nem siettet, keresem, hogy hol tudok adni. Nagyon hálás vagyok a kapott távolságért és a lehetőségért. Akkor érzem majd elégedettnek magam, ha a bennem lévő energiákkal és tapasztalatokkal tudnék adni és újítani; úgy jelen lenni, hogy azt tölthessem be, amire hívattam.

Szabó Anita

BOLDOGASSZONY ISKOLANŐVÉREK DÉL-SZUDÁNBAN

Dél-Szudán Afrika egyik legfiatalabb országa, ahol a háborúk miatt szinte mindent újra kell szervezni. Több szerzetesrend összefogásával indult el itt a misszió, amihez közel öt éve az iskolanővérek is csatlakoztak. Az oktatás, az egészségügy, a szociális háló felépítése és kialakítása nem könnyű feladat.

Jelenleg öt iskolanővér szolgál Dél-Szudánban, három helyszínen. A fővárosban, Jubaban különböző csoportokat szervez-nek, működtetnek együtt az egyházközséggel. Vidéken iskolákat vezetnek. Old Fangakból bombatámadások miatt áprilisban mindenkinek el kellett menekülnie – mostanában kezdenek visszatérni otthonaikba az emberek. Ez egy olyan hely, ahova szárazföldi út nem is vezet, kisrepülővel, csak helikopterrel és csónakokkal közelíthető meg. Az esős évszakban sajnos a gátak meggyengültek, és a víz mindent elárasztott. Jelenleg azon dolgoznak, hogy újra élhetővé váljon a hely.

Nővéreink igyekeznek a reményt erősíteni a helyiekben sok szeretettel, leleménnyel. Családokat látogatnak, tanítanak, rádióműsort vezetnek. Idén adventben arra kérünk mindenkit, hogy aki teheti, őket támogassa! Nővéreink személyesen juttatják el a rászorulókhoz az adományokat. A pénz, amit kiküldünk, kétszeresen is tudja segíteni az ott élőket: úgy, hogy nővéreink helyben vásárolt élelmiszert adományoznak rászorulóknak, vagy gyerekek oktatását fedezik, egészségügyi ellátását biztosítják. Bármilyen - itt kevésnek tűnő - összeg is ott sokat számít! A sok kicsi ott életeket menthet! Hálásan köszönjük mindenki felajánlását!

Fidelis nővér

LABORATÓRIUM

BOGÁRZÓBAN RÁ LEHET LELNI ISTENRE

Beszélgetés Farkas Szilárddal, akit a hely talált meg

Farkas Szilárd 2020 óta a Makótól 20 km-re fekvő kis templomnak az őrzője, a szomszédságában lévő plébániának a gondnoka és a hajdani iskola épületének tulajdonosa. Ez az épülethármas nem csupán a múltban alkotott egységet, de a jelenben is összefonódik a sorsa. A korábban helyszínelő rendőrként dolgozó Szilárd a jövőt látta meg a területen és reményekkel telve látott hozzá álmai megvalósításának.

Egy áldással kezdődött

Farkas Szilárd számára Bogárzó kapuja öt esztendeje nyílt ki, amikor megkapta az épületek kulcsait a makói plébánostól, Pálfai Zoltán atyától. A szolgálatát az egykor tanítóként ott dolgozó házaspártól, Puruczky Józsi bácsitól és feleségétől, Erzsikétől vette át, akiknek egész életükben szívügyük volt Bogárzó. – *Nekem korábban nem volt ide kötődésem, mert az őseim szegváriak és szentesiek, de a mezőgazdaság és a juhászat révén mégis van egy erős kapcsolódásom a helyhez. Az ott álló iskola épületét már korábban megvásároltam, így logikusnak tűnt, hogy később a teljes terület fűnyírását is elvállaltam, ahogyan az is, hogy a felújítások időtartamára kiköltöztem a kinti plébániára* – avatott be a kezdetekbe Szilárd, aki megbízatásainak indulásakor áldást kért az elkezdett munkáira.

Rögös utakon folytatódott

Mivel mindig közel álltak hozzá a szervezési feladatok, elgondolkodott azon, hogyan lehetne a gondnokság mellett a katolikus hagyományokat, a spirituális életet és a kultúrát ötvözni Bogárzóban egy-egy esemény kapcsán. Így született meg a terményáldó és a Szent György-napi kihajtási, valamint a Péter-Pál napi aratási ünnepek ötlete. Ezekben az alkalmakban Szilárd lehetőséget látott arra, hogy ráirányítsa a figyelmet a hely szépségeire és szélesebb körben is felfedeztesse azokat másokkal. A megvalósítások során azután megtapasztalta a szolgálat örömeit és nehézségeit is. A Jóisten ugyanis nemcsak a célt láttatta meg vele, de azt is, hogy az odavezető út olykor próbatételekkel és nem várt akadályokkal teli, amik leküzdéséhez sok erőre és kitartásra lesz szüksége. – *Mindig történik valami, amit meg kell oldani, pályázati és egyéb támogatások, források hiányában sokszor önerőből vagy összefogással* – utalt a templom mennyezetének legutóbbi beszakadására vagy a plébánia nyílászáróinak egyre sürgetőbb cseréjére.

A hit, Szent Antal és az Őrzőangyalok ereje itt nagyon erős

– *A kezdetektől fogva erőért imádkoztunk a párommal együtt, hogy eleget tudjunk tenni a vállalásainknak. Közben mindig megbizonyosodtunk arról, hogy Bogárzóban rá lehet találni az Istenre. Csak ki kell menni, le kell ülni és lehet gondolkodni. Az egyszerűségben, a semmi közepén, a csendben aztán jönnek a felismerések és az áldások is* – osztotta meg az élményeit. Sokan érzik és megtapasztalták már a hely jótékony és nyugtató hatását. Szilárd szerint a templom létén túl ez egy energiavonalnak is köszönhető, amelynek mentén fekszik Bogárzó: emiatt is vonzó és békés, feltöltő célpont a kirándulók számára. Emellett a kitartó munkának is köszönhető, hogy szélesebb körben is ismertté vált a hely. A Páduai Szent Antal-napi kisbúcsú, a Szent Őrzőangyalok ünnepén tartott nagybúcsú, és az augusztusi Lajos-nap számítanak jelenleg a hely legfontosabb eseményeinek, de a kihajtási ünnep és a terményáldás is népszerű hagyománnyá vált az eltelt évek alatt. Továbbá keresztelőknek, koncerteknek is volt már helyszíne az 1907-ben felszentelt épület.

Vannak célok és kihívások

Mostanra legsürgetőbb feladattá az épületek állagának megőrzése vált, amiben többen próbálnak segíteni Szilárdnak. Folyamatosan keresik a csatornákat, mivel a fejlesztések és támogatások lehetőségei igen korlátozottak. – *Az iskola épületének jövőjével kapcsolatban már vannak elképzelések: felmerült egy hospice-ház kialakításának ötlete, erről a jövő év elején kezdődnek az egyeztetések. Megoldásra vár továbbá az egyébként teljesen berendezett és felszerelt plébánia állapotromlásának megállítása, aminek egyelőre még nincsenek meg az anyagi forrásai. Ugyanígy a templom tetőcserepei is megújításra szorulnak hosszabb távon, hogy ezt a csodálatos helyet megőrizhessük majd a jövő számára* – sorolta a feladatokat Farkas Szilárd. A parkosítás, a fák telepítése is rendkívül fontos lenne, ami a terület adottságai, a korlátozott mélységű termőföld és a kútfúrási nehézségek miatt elvileg nem lehetetlen, de mégis komoly kihívás. Ugyanakkor meggyőződése, hogy Bogárzóban rengeteg pozitívum van: turisztikai szempontból még kiaknázatlan és felfedezésre vár. Kerékpárral is teljesíthető távolságban van, kövezett út mentén fekvő, könnyen megközelíthető és különleges színfolt, amit érdemes látni a Makóra vagy a kistérségbe látogatóknak. Innen 7 km-re található a kopáncsi templom, 14 km-re van a Kun kereszt és elérhető távolságban a Langó-kápolna is. A csendesebb kikapcsolódást igénylők számára ezek mind ideális helyszínt jelenthetnek.

Elképzeléseinek legnagyobb támogatója a családja: párjára, Ágira és annak édesanyjára mindenben számíthat: a takarítást, a rendrakást és a díszítést ők végzik lelkesen és szorgalommal. Ő maga a külső feladatokért felelős, a terepet gondozza, viszont egyre gyakrabban érzi azt, hogy olyan falakba ütközik a tervei megvalósítása során, amelyek fáradttá és kedvetlenné teszik. A kezdeti álmairól ugyan még nem mondott le, de szükségesnek érzi, hogy új impulzusokat és tényleges támogatást kapjon. Pályázati lehetőségekre és valódi megoldásokra vár, illetve olyan fiatalabb segítségre, akinek vannak további ötletei, elképzelései a hellyel kapcsolatban és esetleg fokozatosan át is venné tőle a feladatokat.

És végül

Legnagyobb kívánsága továbbra is az, hogy Bogárzó megőrződjön, és erre legyen egy közös akarat. Úgy véli, ha őszintén hisz és tesz is a tervei megvalósulásáért, a Jóisten is megsegíti a szándékait.

Szabó Anita

MŰVÉSZ-LÉLEK

ÁMEN

Megszámolni sem tudnám, ahányszor én életemben kimondtam ezt a szót. Tudtam/tudom, mikor jön, mondom, énekelem automatikusan. Közben eszembe sem jut, hogy mi is ez a kifejezés. Mert az, hiszen kifejez, jelent valamit, s nem véletlenül van ott, ahol.

Az igaz, hogy a legtöbb esetben egyfajta lezárást képvisel, de közölheti annak igenlését, megerősítését, ami előzőleg (akárcsak a közelmúltban) elhangzott, legyen az ima, könyörgés, szentbeszéd. Jelentheti Isten dicsőítését itt, most, a jelenben. És jelentheti a jövőbe vetett reményt, kívánást. Ilyen értelemben az „ámen” szó a múltból táplálkozik, a jelenben táplál, s a jövőben hisz. Milyen erős szó!

S most itt az advent. A múltra épít, hiszen évezredekkel ezelőtt Isten Fia közénk született, itt élt a földön, itt halt meg, s támadt föl, innen tért vissza Atyjához. Most, a jelenben, teljes hittel valljuk Jézust. Várjuk a karácsonyt, a születés ünnepét, bízva és remélve, hogy a jövőben újra eljön közénk. Akkor majd minden lezárul. Mi ez, ha nem egy hatalmas „ámen”?

Azt hiszem, ezt igazán csak a zeneszerzők tudták/tudják megjeleníteni bennünk. Amíg az „elfeledett harmadik” (a Szentlélek) méltatlanul kevés szerepet kap a zenében, addig az „ámen” szó számtalanszor előfordul. Sok esetben a mű végén hangzik fel. Haydn *A teremtés* című oratóriumát egy fantasztikus, örömteli „ámen”-nel zárja. Rossini a *Stabat Mater*-t kitörően, diadalmasan. Bach *Magnificatjában* rövid, de annál meggyőzőbb erejű. Kodály *Adventi énekében* lassú, csöndes bizonyosság. Händel olyan fontosnak tartotta, hogy egy külön tételt szentelt e szónak a *Messiás* oratóriumában.

Vannak olyan művek, melyekben valahol a közepe táján hangzik fel a szó, csak egy kis részt zár le, ugyanakkor tovább lendít a következő mondanivalóhoz, vagy éppen megismételtet egy, már elhangzott részt. Ilyen Marco Frisinatól az *Anima Christi*, melyben a harmadik szóló végén hangzik fel az „ámen”. Templomunkban vasárnaponként a *Szent Bonifác mise Gloria* tételében dicsőítésként hallhatják ezt a szót a hívek.

Ahány zeneszerző, ahány zenemű, annyiféle megközelítés, annyiféle érintés. Mindegyiket énekeltem a felsoroltak közül. Mindegyik megérintett, s meggyőződésem, hogy a kórustársaimat és a közönséget, híveket is. Ott munkálkodott közöttünk a Szentlélek, megáldva bennünket valami megfoghatatlan, emelkedett lelkiállapottal.

S ha már itt tartok, elmondhatom, hogy vannak olyan zeneművek, amelyek hallgatásakor ugyanilyen lelkiállapotba kerülök. Szívesen hallgatom a Libera angol fiúkórust. A *Benedictusban* éteri tisztasággal hangzik fel az „ámen”. Lenyűgöző!

Szeretem a gospelt. Elsodor a dalok ereje, lendülete, magával ragad a lelkesedés. Bill & Gloria Gaither *Amen* című dala az egyik kedvencem, ezt is csak ajánlani tudom. Az „ámen” szó egyetemes. Az egész világon használt vallási kifejezés, melynek eredeti hangzását szinte minden kultúrában megőrizték. Ékes példája ennek a The Blessing 2025. A dalban 257 nyelven éneklik az „ámen” szót.

Számomra a legszemélyesebb, a legbensőségesebb ámen Sík Sándor *Te Deum* című verse. Kodály Zoltán zenésítette meg. Szeretettel, áhítattal énekeltem. A költő ugyan nem írta le az „ámen” szót, a vers mégis ezt fejezi ki elejétől a végéig. Álljon itt bizonyságul az utolsó versszak:

„Hogy tegnap azt mondhattam: úgy legyen!
és ma is kiálthatom: úgy legyen!
és holnap és holnapután és azután is
akarom énekelni: úgy legyen! –
hála legyen, Uram! hála legyen!”

Szirbikné Éva

A SZENTÉV LEGFONTOSABB TÖRTÉNÉSEI A VILÁGEGYHÁZBAN

A szentév rendkívüli eseménysorozatot hozott a Katolikus Egyház életében, amely az egész világ katolikus közösségét megmozgatta és erősítette a vallásos elköteleződést.

Az év hivatalosan 2024. december 24-én kezdődött, amikor Ferenc pápa a Szent Péter-bazilikában megnyitotta a híres Szent Kaput, amely a szentév központi szimbóluma. A Szent Kapu átlépése szimbolikusan a bűnbánat és a megbocsátás kapujának megnyitását jelenti, amelyhez a hívek (idősek, betegek, fogyatékkal élők, egészségügyi dolgozók, papok, szerzetesek, hitoktatók, keleti egyházak, tanárok, művészek, zenészek, alkotók, bevándorlók, sportolók, családok, önkéntesek, karitatív szervezetek, plébániai közösségek, politikusok…stb.) zarándoklatokat szerveztek világszerte, hogy a szentév kegyelméből részesüljenek. A zarándoklatok célja nemcsak a vallási elmélyülés és a lelki megújulás, hanem a nemzetek közötti párbeszéd és a szolidaritás erősítése is volt.

A főbb zarándokhelyek közé tartozott Róma négy nagy bazilikája és egyéb templomai mellett Lourdes, Santiago de Compostela, valamint Jeruzsálem és más jelentős szent helyek, ahol külön szertartások és szentmisék várták a híveket.

A szentév egyik különlegessége, hogy pápaválasztásra is sor került. Haláláig Ferenc, majd Leó pápa számos helyszínen személyesen vettek részt a jubileumi eseményeken. A pápák látogatásai nemcsak Róma és a szent helyek körüli központi eseményeket érintették, hanem a médián keresztül szociális igazságosságra és békére hívó üzeneteket is közvetítettek. Az egyik legfontosabb üzenetük a szentév során az volt, hogy a Katolikus Egyház kiemelten fontosnak tartja a szegények, menekültek és háború sújtotta országok megsegítését. A pápák különösen hangsúlyozták a karitatív tevékenységek fontosságát, és számos jótékonysági rendezvényt indítottak a szegények, a háborúk és természeti katasztrófák áldozatai, valamint rászorulók támogatására. Az új pápa első hivatalos megnyilatkozása is a szegények iránti szeretetről szól *(Dilexite* kezdetű apostoli buzdítás).

A szentévi programok különösen nagy figyelmet kaptak a fiatalok körében, akik számára különféle szemináriumokat és rendezvényeket szerveztek. Ilyen kiemelkedő esemény volt az Ifjúsági Jubileum („Jubilee of Youth”) július 28. és augusztus 3. között. A záró misére több mint egymillió fiatal zarándok gyűlt össze Rómában, amely erőteljes spirituális élményt jelentett számukra. XIV. Leó pápa jelenléte, valamint lelkipásztori üzenetei a remény, a béke és az elköteleződés fontosságára hívták fel a figyelmet.

A szentév folyamán különösen hangsúlyossá vált a szociális igazságosság és az éghajlatváltozás kérdése. A pápák és az egyház vezetői számos alkalommal felhívták a figyelmet arra, hogy a társadalmi felelősségvállalás és a fenntartható fejlődés kulcsfontosságú elemei a keresztény hit gyakorlásának. Ennek részeként a Katolikus Egyház új karitatív kezdeményezéseket indított, hogy támogassa az érintett közösségeket, és elősegítse a globális környezeti kihívások kezelését.

A 2025-ös szentév mély nyomokat hagyott a világ katolikus közösségeiben. Szellemisége és üzenete tovább él majd a jövőben, megerősítve a hívek elköteleződését és hitbeli megújulását. A szentév hivatalos lezárása 2026. január 6-án, Vízkeresztkor lesz Rómában a Szent Kapu bezárásával.

Szűcs Tamás

Forrás: Magyar Kurír

HISTÓRIA

A SZENTÉV EGYHÁZKÖZSÉGÜNKBEN

A szentévi készület első állomásaként egyházközségi lapunk, a Palást is megújult. A megújuló tartalom és a felfrissült külső megjelenés a belső megújulás reményében történt.

A templom bejáratának két oldalán elhelyezett molinók és a templomban felállított roll-up is emlékeztet bennünket a szentévre. A rajtuk szereplő logó értelmezését szentbeszéd alkalmával hallhattuk Plébános atyától.

Egy Szent Istvánt ábrázoló ikont és a hozzá mellékelt imát minden vasárnap más-más család viszi el, hogy azon a héten otthonukban imádkozzanak egyházközségünkért. A mi reményhimnuszunk szövegét Plébános atyánk írta, melyet az tett emlékezetessé számunkra, hogy Rómában a szent kapukon áthaladva is énekeltük. Ferenc pápa imáját a vasárnapi szentmisék végén mondjuk, melyet az év vége felé lassan már meg is tanulunk. Külön egyetemes könyörgések is íródtak, melyekkel kiegészítjük az adott napra szóló könyörgéseket. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén a remény virághagymáit osztottuk ki. SZENT A SZÓ címmel szentévi videósorozat készült. Az epizódok megtekinthetők plébániánk facebook oldalán és youtube csatornáján.

Az év várva várt, kiemelkedő eseménye volt a római, assisi zarándoklat, mert azokon a helyeken járhattunk, ahol a régi nagy szentek is jártak egykoron: Szent Péter, Szent Pál, Szent Ferenc. Különösen megható volt a fiatal Carlo Acutis koporsója mellett fohászkodni, akinek a szentté avatása éppen ottlétünkkor történt volna, de Ferenc pápa halála miatt elhalasztották. Így viszont Ferenc pápa sírja mellett is tudtunk imádkozni. Akik nem tudtak részt venni ezen az emlékezetes zarándoklaton, minden nap nyomon követhették, hogy merre járunk és imaszándékaikat elhelyeztük Carlo Acutis sírjánál.

A szentévi Lélek-hangoló keretében az apostoli hitvallás (Hiszekegy) magyarázatával az első félévben mélyebbről is megismertük hitünk alapjait. A második félévben egy-egy szentről hallhatunk előadást meghívott előadók segítségével. A plébániai bibliaórákon a zarándoklat és a remény témáit jártuk körbe.

A Niceai Zsinat 1700 éves évfordulója és a húsvét idei közös időpontja alkalmából tartottak beszélgetést a keresztény (ortodox, görögkatolikus, református, római katolikus) egyházak képviselői, mivel ritkán van olyan együttállás, hogy egy időpontban ünnepelhetjük Krisztus feltámadását.

Egy emberöltő alatt kevés szentévre kerül sor. Mi vajon mennyire él(t)ünk ezzel a különös lehetőséggel?

Kunné Furák Anna

EGYHÁZ-TÁJI

KELETELŐ

OKTÓBER A GÖRÖGÖKNÉL

Az október minden évben az egyik kiemelkedő hónapja az évünknek, hiszen templomunk búcsúünnepe október 1-éhez, az Istenszülő Oltalmának ünnepéhez kapcsolódik.

Hagyományainknak megfelelően az ünnep napján este a görögkatolikus és a római katolikus közösség közös virrasztást tartott. Az ünnepi Szent Liturgia után az Istenszülőnek szóló akathisztoszt énekeltük el makói sajátosságként rózsafüzérrel.

A lélekemelő alkalom után, október 3-án az Idősek Világnapja alkalmából a Házi Segítségnyújtó Szolgálatunk ellátottjait, valamint a nagyszülőket, szépkorú testvéreinket köszöntöttük. Műsorral készült a Szent Mihály Görögkatolikus Óvoda, míg nagyon kedves ajándékokat készítettek a Szent Anna Görögkatolikus Bölcsőde gyermekei. A köszöntés után pedig egy szerény szeretetvendégséggel kedveskedtünk a hozzánk tartozóknak.

Október 12-én ünnepi alkalmaink megkoronázásaként templombúcsúra jött össze a nagyszámú hívősereg. A búcsúi ünnep különlegességét az adta, hogy ezüstmisét is ünnepeltünk. Dr. Janka Gábor kazincbarcikai esperes-parókus atya hosszú évek után tért haza Makóra, ahol édesapja, Janka György atya 44 évig szolgált parókusként. Templomünnepünk fényét emelte még Szaplonczay Miklós esperes atya, valamint Kovordányi Mátyás másodéves teológus hallgató, akik együtt szolgáltak a makói atyákkal. Az ünnepi Szent Liturgia után közös ebédre vártunk mindenkit, ahol Gábor atyával sokan felelevenítették a gyerekkori emlékeket. Isten áldása kísérje az ezüstmisést további szolgálata során is!

Gedeon Tamás

KERT-ÉSZ

TEMPLOMKERTÜNK DÍSZEI – KÖZÖNSÉGES TISZAFA

A tiszafa kifejletten 10-20 m magasságot képes elérni, ám lassú növekedése miatt ehhez évtizedekre van szükség. Egy példány akár 2000 évet is élhet.

A tiszafa Nyugat-, Közép- és Dél-Európában, Északnyugat-Afrikában, Észak-Iránban és Délnyugat-Ázsiában honos, így Magyarországon is. Eredeti élőhelyén végveszélyben él, ezért 2011-ben az év fájává választották hazánkban.

Koronája széles, kúp alakú, a bokor termetűeké inkább tojásdad. Csavarodott göcsös, elágazó törzsének átmérője két méter is lehet. Fája igen kemény, tömör. Vékony, vörösesbarna kérge hosszú csíkokban válik le. A törzset a belőle kinövő, rövid hajtások időnként szinte teljesen eltakarják. Vékony, hajlékony hajtásai három évig maradnak zöldek. Lándzsás, sötétzöld levelei 1–4 cm hosszúak és 2–3 mm szélesek; a tűk a vezérhajtáson körkörösen, az oldalhajtáson fésűsen állnak. Többnyire kétlaki, de egyes példányok egylakiak is lehetnek, sőt, ivart is válthatnak. Termős egyedein a piros magköpeny augusztus, szeptemberben fejlődik ki, mely igen dekoratív és a madarak, mókusok kedvelt tápláléka. A fa minden egyéb része igen mérgező. Lombozata jól tűri a metszést, ezért sövény nevelésére is igen alkalmas.

A hosszú életű tiszafa már a kereszténység előtti időkben kivívta az emberek tiszteletét, évezredek óta a halál és az újjászületés körforgásának szimbóluma. A kelta idők letűntével a keresztény templomokat és temetőket e növények közelében helyezték el. A tiszafa örökzöld, majdnem minden része mérgező, valószínűleg ezért is lett a halál, a halhatatlanság, az újjászületés, az átalakulás, a kitartás, a hosszú élet és a védelem szimbóluma.

Baranyi Kati

BORBARÁT

BORAJÁNLÓ AZ ÜNNEPEKRE

„Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von.”
(Kosztolányi Dezső: Karácsony)

Ahogy az őszből a tél felé fordulunk, a világ elveszíti harsány színeit, szürke lesz, csöndes és hideg. Ilyenkor jólesik befelé fordulni egy kicsit (pl. a konyha irányába), sok kis meleg fényt gyújtani és finom ételeket készíteni, melyekhez méltó bor-kísérők dukálnak. Ezek kiválasztásához szeretnék most néhány általános tanáccsal szolgálni.

Sok karácsonyi asztal elmaradhatatlan étele a halászlé, melynek ízét a fűszerpaprika koronázza meg. Ehhez fehérbor egyértelműen nem illeszkedik, a rozé is kevés hozzá, a testes vörösborok tanninja viszont elronthatja az összhangot. A legjobb megoldás a hungarikumnak számító siller, amely a vörösök és rozék között helyezkedik el, kellően tartalmas, testes; friss, lendületes savai és fűszeressége pedig a hallé méltó párjává avatják. (Ajánlott pl. a mátrai Ludányi Balázs Ceturio sillere.)

A sütött halak mellé fehérborok illenek a legjobban. Általános szabály, hogy minél zsírosabb a fogás (a „beborítékolt”, tehát rántott hal esetén az olajat magába szívó panírréteg miatt a zsírosság is borítékolható), annál testesebb, magasabb alkoholtartalmú bort érdemes mellé választani. Chardonnay-ből már nagyon nagy a választék (ajánlható pl. az egri Kovács Nimród battonage chardonnay-je), de egy szép, fűszeres tramini legalább olyan jó választás lehet (pl. Pálffy Gyula Héja 2023-as traminije, amely ún. „narancsbor”, különleges színével az ünnepi asztal dísze lehet).

Sok helyen az ünnepi asztal elmaradhatatlan fogása a töltött káposzta, borajánlás szempontjából azonban mostohagyermek. Esetében a bornak az étel savasságával kell(ene) versenyeznie, ez azonban tisztességesen megsavanyított káposztánál lehetetlen vállalkozás. Kevésbé ecetes íz esetén választhatunk egy kellően savas, száraz, ásványos, szinte „sós” ízvilágú bort, jó példa erre a somlói juhfark (ajánlott a Kreinbacher vagy a Tornai pincészet). Alternatív megoldást jelenthet egy könnyed, élénk savú rozébor (pl. a villányi Kúcs Gyula 2024-es kékfrankos rozéja).

Alapszabály, hogy a desszerthez kínált kor mindig legyen legalább olyan édes (de inkább édesebb), mint maga a sütemény. Elsősorban a tokaji aszú vagy az édes szamorodni jöhet itt számításba, de ha valaki idegenkedik a tokajiaktól, manapság már számos más késői szüretelésű fehérbor közül válogathat, számos borvidékről (pl. Obzidian tokaji Kései cuvée 2024., Iványi Zsófi: Villányi hárslevelű kései szüret 2013).

Mindenkinek jó sütést-főzést, nagyszerű borokat és legfőképpen áldott karácsonyt kívánok!

Dr. Bartha Attila Viktor

EGY–HÁZIAS RECEPT

LEVELES TÉSZTÁBÓL KÉSZÜLT SZALONCUKOR

Hozzávalók:
- 50 dkg leveles tészta

A diós töltelékhez:
- 7 dkg darált dió
- 5 dkg cukor
- 2 dkg zsemlemorzsa
- 0,6 dl tej
- fél csomag vaníliáscukor
- mazsola

A mákos töltelékhez:
- 7 dkg darált mák
- 5 dkg cukor
- 2 dkg zsemlemorzsa
- 0,6 dl tej
- fél csomag vaníliás cukor
- mazsola
- fél citrom reszelt héja

A tészta nyújtásához:
- liszt

A tészta megkenéséhez:
- 1 egész tojás

Először elkészítjük a töltelékeket, mindkettőnél ugyanúgy járunk el. A tejet felforrósítjuk, feloldjuk benne a cukrot és a vaníliás cukrot. Belekeverjük a darált mákot vagy a diót, ezenkívül a mazsolát, a zsemlemorzsát és a reszelt reszelt héját. Levesszük a tűzről és teljesen kihűtjük.

Forrás: https://suss-alkoss.blogspot.com

A készen vásárolt, egy darabban lévő leveles tésztát félbevágjuk, majd lisztezett munkalapon egyenként 45,5×25 cm-es téglalapra nyújtjuk. Derelye- vagy pizzavágóval felvágjuk 6,5×12,5 cm-es darabokká. A tölteléket ráhelyezzük, majd tojásfehérjével a töltelék körül bekenjük a tésztát. Feltekerjük a szaloncukrokat, majd egy szalaggal a töltelék mellett jól összehúzzuk. A tojásfehérje segít a tészta tapadásában. A süti széleit egy olló segítségével berojtozzuk, sütőpapírral bélelt tepsibe helyezzük. Lekenjük tojássárgájával, de nem az egész sütit, hanem csak addig, ameddig az alufóliás rész ér a klasszikus szaloncukron. Előmelegített sütőben180 fokon 12 percig sütjük. Porcukorral meghintve tálaljuk.

Jó étvágyat!

Kunné Furák Anna

Vasárnap délután
felszállt az ezüst dér.
A szemközti fán
a meddő ősz vesztegel.
Kétezer éves neveddel
ülök szemben.
A valahonnan érkező idővel.

(Iancu Laura: Idő)